

Téma – rozpor interpretace významu I. Kanta a G. W. F. Hegela u Emanuela Rádl a Karla R. Poppera (obtížnost T)

1. Zadání:

Emanuel Rádl ve své knize „Romantická věda“ kritizuje Immanuela Kanta jako filosofa pohrdajícího empirismem a tvořícím svojí filosofii pouze na základě nového jazyka a spekulace. Rádl Kanta označuje za zakladatele německé romantické vědy (jejíž hlavní představitelé jsou Fichte, Schelling či Hegel), která skutečnému vědění spíše uškodila než prospěla. Proti této Rádlovské interpretaci můžeme postavit výklad K. R. Poppera, který ve svých dílech „Immanuel Kant – filosof osvícenství“ či „Otevřená společnost a její nepřátelé II.“ tvrdí, že I. Kant je posledním představitelem osvícenství, zatímco Fichte či Hegel představují úpadkovou fázi novověké filosofie. Rádl tedy Kanta chápe jako zakladatele německého idealismu, Popper jako posledního „osvícenského“ filosofa, který s německou idealistickou filosofickou školou nemá téměř nic společného.

Na základě vlastního studia vybraných primárních a sekundárních (zase ta cizí slova že) pramenů určete, zda platí první, rádlovská (A) nebo druhá, popperovská (B) interpretace významu I. Kanta, nebo navrhněte svojí vlastní interpretaci.

2. Doporučené primární prameny:

(POZOR – POČET KNIH VYPADÁ HROZIVĚ, ALE ANALYZOVAT BUDETE VŽDY (ZEJMÉNA U SEKUNDÁRNÍ LITERATURY) POUZE ČÁSTI DOPORUČENÝCH KNIH. TAKŽE TO NENÍ TAKOVÁ HRŮZA.)

KANT, I. . *Prolegomena ke každé příští metafyzice, jež se bude moci státi vědou.* 1. vyd. Praha : Svoboda, 1972.

HEGEL, G. W. F. *Malá logika.* 1 vyd. Praha : Svoboda, 1992. ISBN 80-205-0153-3

Poznámky k primárním pramenům:

Nejdůležitějším pramenem jsou přímo knihy I. Kanta a G. W. F. Hegela. Na nich si předběžně můžete určit, zda je alespoň jedna z nich o „něčem“ či zda – jak se snaží dokázat Rádl obě reprezentují filosofii, která pouze nesrozumitelně sděluje banality, nebo spekulativní dohadování se o ničem. A teprve na základě své vlastní odpovědi můžete konzultovat sekundární literaturu.

3. Doporučené sekundární prameny s poznámkami:

RÁDL, E. *Romantická věda.* Praha : Jan Laichter, 1918.

(Zásadní je pasáž, týkající se obecně romantismu (I. Doba před Goethem a před Kantem) dále pak pasáž věnovaná I. Kantovi (III. Kant) a kapitoly věnované Fichtemu, Schellingovi a Hegelovi (IV. Fichte, V. Schelling a VIII. G. W. Hegel), kniha má však hodnotu i jako celek – je zajímavým interpretačním rámcem německé filosofie 19. století.)

POPPER, K. R. Immanuel Kant: Filozof osvietenstva. In *Hľadanie lepsiého sveta: prednášky a state.* 1. vyd. Bratislava : Archa, 1995, str. 115-124. ISBN 80-7115-113-0.

(Prednáška K. R. Poppera je naprosto odlišnou interpretací – Popper chápe I. Kanta jako posledního z řady osvícenských filosofů, jehož odkaz byl německými romantiky zneužit.)

POPPER, K. R. *Otevřená společnost a její nepřátelé II.: Vlna proroctví: Hegel, Marx a co následovalo*. 1. vyd. Praha : Oikúmené, 1994. ISBN 80-85241-54-4.
(*Jedna z nejkritičtějších interpretací Hegela – a nepřímá obhajoba I. Kanta – kterou můžeme najít. Jedná se především o kapitulu 12 – Hegel a nový tribalismus, str. 30-72. Nic jiného není nutné číst.*)

SCRUTON, R. *Kant*. 1. vyd. Praha : Argo, 1996. ISBN 80-85794-92-6.
(*Stručný, nicméně velmi kvalitní výklad Kantovy filosofie od předního konzervativního myslitele. Jeden z nejlepších úvodů do studia Kantovy filosofie. Útlá kniha.*)

a další důležití autoři (bez přesných odkazů):

Jindřich Zelený a jeho pokus o interpretaci Kanta

Milan Sobotka a jeho dílo o německé idealistické filosofii

A dál už musíte hledat sami.

Upozornění! Pokud ovládáte jazyk, kterým byla do češtiny přeložená kniha napsána, je vhodné (ne-li nutné) knihu, či alespoň ty zásadní pasáže přečíst v originále (i ten nejlepší překlad je vždy výkladem a je proto nebezpečný).

4. Formální a obsahové požadavky:

Termín: 22. 5. 2009.

Rozsah: do 14 400 znaků s mezerami, včetně poznámek pod čarou, bez literatury. To je 8 normostran (normostrana = 1800 znaků) a také přibližně 8 stran ve wordu řádkováním 1,5, velikost písma 12 b. a typ písma Times New Roman.

Literatura citovaná dle normy – viz soubory k citacím na ISu v materiálech pro studenty!

Forma: odborný text (viz. seminář č. 3), včetně stanovení cíle, určení obsahu a rozsahu práce, určení použitých metod, ověření jednotlivých hypotéz a jejich prokázání v závěru práce.